

A Kúria a Pongráczné dr. Csorba Éva ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Csősz István Titusz ügyvéd által képviselt alperes ellen vállalkozói díj és járulékai megfizetése iránt a Kaposvári Városi Bíróságon 2.G.21.591/2010. szám alatt indult, és a Kaposvári Törvényszék 3.Gf.20.803/2011/3. számú ítéletével befejezett perében az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 437.500 (Négyszázharminchétezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes, aki a ... átépítési, felújítási munkái vonatkozásában a kiviteli tervek és műszaki dokumentációk elkészítése tekintetében kiírt közbeszerzési eljárás nyertese volt, 2009. június 16. napján tervezési szerződést kötött az E szerződésben vállalt kötelezettségei teljesítése érdekében kötött megrendelőként vállalkozási-tervezési szerződést a felperessel.

A felperesnek épületgépészeti kiviteli terveket kellett elkészíteni 2009. november 05. napjáig 3.500.000 forint + ÁFA tervezői díj ellenében. A tervező késedelme esetére 35.000 forint napi kötbért kötöttek ki. A szerződés mellékletében az épületgépészet körében tervezői művezetést is vállalt a felperes, erre azonban az ... nem tartott igényt.

A felperes 2009. november 05-én a terveket az alperesnek átadta, és 2009. november 05-én kiállította az 1.750.000 forint + ÁFA összegű első részszámláját. A vállalkozói-tervezői díj második részletéről a felperes helyesbített végszámlát állított ki 1.750.000 forint + ÁFA összegben, melyben a fizetési határidőt 2010. július 08. napjában jelölte meg.

Az alperes a számlákat felszólítás ellenére nem fizette meg a felperesnek arra hivatkozással, hogy a felperesi teljesítés hibás és késedelmes volt. Az általa állított 214 napi késedelemre figyelemmel 7.490.000 forint összegű kötbérigényt jelentett be a felperes felé.

A felperes kereseti kérelmében 4.375.000 forint és járulékai tervezői díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A felperes 214 napi késedelmére tekintettel beszámítási kifogásként kötbérigényt érvényesített, és hivatkozott arra is, hogy a felperes nem szerződésszerűen teljesített miután a tervezési díj összege tartalmazott tervezői művezetésre vonatkozó feladatokat is, ilyen szolgáltatást azonban a felperes nem nyújtott.

A bíróság jogerős ítéletével kötelezte az alperest a felperes javára 4.375.000 forint és járulékai megfizetésére. Megállapította, hogy a felperes 2009. november 05. napján késedelem nélkül, szerződésszerűen teljesített. Az alperesnek szolgáltatott tervek nem hibásak, és a tervezői díj esedékességét nem érinti a tervezői művezetés kérdése sem, amelyre egyebekben az önkormányzat nem tartott igényt. A bíróság rámutatott, hogy a felperes ugyan először hibás végszámlát állított ki, azonban a jogosult számlázási késedelme a díj esedékességét nem érinti, az csak a kötelezett késedelmét zárja ki. Kifejtette, hogy miután a jogosult az elkészült terveket átvette, nem hivatkozhat a teljesítés meg nem történtére.

A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben tartalmilag a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a kereset elutasítását kérte. Szerinte a felperes által készített tervek nem voltak alkalmasak a megvalósításra, és a felperes késedelmesen teljesített. Előadta, hogy az ... vele szemben kötbért alkalmazott a késedelmes szolgáltatás miatt. Miután teljesítésigazolásra csak 2010. március 11-én került sor, szerinte ez az időpont, amely a tervek átadásának legkorábbi időpontjaként figyelembe vehető, azaz a felperes legalább 125 napi késedelemmel teljesített. Jogszabálysértésként a Ptk. 298. §-ának és 408. §-ának megsértésére hivatkozott.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felek a Ptk. 408. §-a szerinti tervezési szerződést kötöttek, amelynek alapján a vállalkozó kötelezettsége műszaki-gazdasági

tervező munka elvégzése, míg a megrendelőé a tervezési díj fizetése. A felperes által bizonyított helyes mérlegelésével állapította meg a bíróság, hogy a szerződésben vállalt kötelezettségeit a felperes kellékhiány nélkül, megfelelő határidőben teljesítette. Az a körülmény, hogy az ... tervezői művezetésre nem tartott igényt, a szerződésben vállalt tervezői munka ellenértékének mértékét és esedékességét nem érinti, és a peres felek közötti jogviszonyban önmagában annak sincs jelentősége, hogy az alperes és a vele szerződéses jogviszonyban álló ... közötti jogviszonyban szankciós jellegű kötbérigény érvényesítésére sor került-e vagy sem.

Az a körülmény, hogy a felperes hibás számlát állított ki az alperes részére - melyet utóbb korrigált -, a vállalkozói díj esedékessé válását nem érinti. Nem vitásan 2009. november 06-án az alperes a megrendelőnek átadta a felperes által készített terveket, ami a kivitelezés alapjául szolgált, így összességében megállapítható, hogy a felperes a peres felek közötti szerződést kellő időben teljesítette. A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy a felperes részéről nem történt késedelmes teljesítés.

A kötbér a szerződés nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetére kikötött pénzösszeg. A kötbér egyes fajtaíait (késedelmi, meghiúsulási, minőségi stb.) a polgári jog nem nevesíti, és arról taxatív felsorolást sem ad, ezért különböző fajtaíra tekintettel a feleknek a szerződésben kifejezetten meg kell jelölniük, mit kívánnak kötbérrel biztosítani (BH 1998/139.). Lehetőség van akár valamennyi, akár csak bizonyos szerződéses kötelezettségek kötbérrel való biztosítására. A jogosultat kötbér kizárólag olyan szerződéses kötelezettség nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése után illeti meg, amire nézve ezt a szankciót kikötötték (BH 2011/63.).

A kötbérre vonatkozó szerződéses kikötések nem értelmezhetők kiterjesztően. Amennyiben a felek késedelmi kötbért kötöttek ki, úgy a teljesítés meghiúsulása vagy hibás teljesítés esetén kötbér nem követelhető, hiszen más szerződésszegés esetére irányoztak elő szankciót (BH 1997/180.). A perbeli szerződésben kötbér csak a tervező késedelmes teljesítése esetére került kikötésre, így hibás teljesítés esetén sem lehet beszámítás alapja az alperes részéről kötbérigény.

A fentiek szerint az alperes megalapozott kötbérigényt nem érvényesíthet, így jogszabálysértés nélkül utasította el a bíróság a Ptk. 296. § (1) és (2) bekezdése értelmében az alperes beszámítási kifogását.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A felperes a felülvizsgálati eljárásban felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért a Kúria a felülvizsgálati eljárási költségről való rendelkezést mellőzte.

Az alperes illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdésére, valamint az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdésére tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2013. november 14.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró